

Stjórnarflokkur Íslands

Her setir íslenski forsætisráðharrin, Geir H. Haarde, 37. landsfundurinn hjá Sjálfstæðisflokknum, sum varð hildin í Laugardalshöllinni í Reykjavík 12. apríl

í samfelagnum. Jón Þorláksson (ið sum áður nevnt var fyrsti formaður í flokkinum) helt upp á, at politikkur átti, sum hann málbar seg, at byggja á hugsjónir og ekki stætta og sérá hugamál (kortini hefur hesin skilnaður millum politikk og stætta- og sérá hugamál yvirhøvur verið sjónskari í orðum enn í verki).

Harafturat kemur, at flokkurinn hefur eitt tætt tilknýti til íslenskt vinnulív (so tætt, at forherðingar viðhvørt hava kallað hann »politiska veingin hjá ognaraðalinum«). Tilknytið til vinnulívið hefur knæsett ta seiglívaðu ímynd í íslenska almannahugsan, at flokkurinn eigur eitt búskaparskil, sum Guð ekki unti móttøðuflokkunum, serliga ekki teimum vinstrahallu (spurningurinn, um veljarin skal tora at líta vinstraflokkum íslenska búskapin í hendur, hefur eisini longu fleiri ferðir verið á

lofti í hesum valstríðnum).

Fyri teir ungu veljararnar hefur tað helst eisini sítt at siga, at ymsir knastar í hugmyndafrøðini hjá flokkinum kaldakrígsárini (og summir ljótir) spakuliga eru brýndir av, síðani múrurinn fall. Í lívsvirðisspurningum er flokkurinn yvirhøvur frílyntur. Eitt nú legði formaðurin og núverandi forsætisráðharri sjálvur annar fram uppskot fyri Altingið um skrásett parlag og rættin hjá samkyndum at ættleiða børn. Uppsotið varð samtykt í juni í fjør.

16 ár við stjórnvølin

Nú íslendingar skulu á val aftur, hefur Sjálfstæðisflokkurinn sitið í stjórn samfelt í sekstan ár. Eru veljarakanningarnar teir seinastu mánaðirnar eftirfarandi, er flokkurinn nógv størsti flokkur í Íslandi í lötuni. Ein veljarakanning, sum

varð gjørd fyri Fréttablaðið 15. apríl, gav Sjálfstæðisflokknum rúmliga 43 prosent av atkvøðunum. Næststørsti flokkur í kann-

ingini Samfylkingin (íslenski javnaðarflokkurinn) ætlaðist fáa um 22 prosent av atkvøðunum. Og tað er helst ekki av ongum, at Sjálfstæðisflokkurinn stendur seg væl í veljarakanningunum. Hesin sekstan árin hann hefur sitið við stjórnarábyrgd hava uttan iva verið besta vakstrartíð búskaparlaga í íslenskari søgu nakrantíð. Í eini frágreiðing, sum Hagstofa Íslands almannakunngjórði herfyri kemur fram, at heildarinntøkurnar í húsarhaldsgeiranum vaksu 183 prosent í tíðarskeiðnum frá 1994 til 2005. Í sama tíðarskeiði er tøk inntøka hjá húsarhaldum vaksin 149 prosent og keypsorkan (príslagsbroytingar og fólka-vøkstur tikin við) 56 prosent upp á fólkið.

Hesum framburðurin, sum allastaðni sæst aftur í íslenska samfelagnum, ber Sjálfstæðisflokkurinn eyðvitað ekki æruna av einsamallur. Tað eru fyrst og fremst broytingarnar í viðurskiiftunum við umheimin og kanska serliga tær broytingar, ið EBS-sáttmálin hefur havt við sær, ið hava flutt snarið. Við EBS-sáttmálanum, ið varð endaliga frágingin fyrst í nítiárunum, gjørdist Ísland partur av innara marknaðinum í ES. Síðani er búskapurinn farin ígjøgnum eitt umskifti, ið hefur loyst hann úr teimum høftum, hann hevði ligið í heilt aftur í trýtiarini. Fyrirtekur, sum áður vóru heilt ella partvíst í almennari ogn, eru einskildar eitt nú telefonverkið (Landssímin), bankarnir o.s.fr. Tiltøk hava verið gjørd til at fremja kapping í vinnulívinum, til at greiða gøtuna fyri nýggjum vinnutiltøkum, til at útbyggja samskiptiskervi og til at menna útbúgving og gransking. Og tað hefur munað meiri enn einki. Íslenski búskapurinn er nógv fjølbroyttari nú enn fyrr, leysari av fiskivinnu og hevdbundnum vinnugreinum, eitt nú landbúnaði. Hóast tað er búskaparlaga streym-skiftið uttanlands, ið hefur givið íleiðing til ta nýskipan, sum er hend í Íslandi tey seinastu tjúgu árin, so er tó eingin ivi um, at tilgongdin allar vegir hefur samsvarað við hugmyndafrøðina hjá Sjálfstæðisflokknum.

Hinvegin eru hugmyndirnar um marknaðarbúskap og vinnufrælsi vorðnar hvørsfloksogn hesi seinastu árin (sjálv t á javnaðarveinginum), og tað er óivað ein meginorsøk til, at Sjálfstæðisflokkurinn er farin at leggja upp aftur meiri fyri seg í vælferðar- og umhvørvismálum, enn hann áður hefur gjørt. Hetta kom skilliga fram í røðuni, sum Geir H. Haarde floksformaður helt, tá ið 37. landsfundurinn hjá Sjálfstæðisflokknum varð settur í Laugardalshöllini í Reykjavík 12. apríl. Geir H. Haarde legði í røðu sínari dent á vælferð, umhvørv og útbúgving. Hann nevndi serliga korini hjá eftirlønarfólki. Arbeitt varð longu, segði hann, við at tryggja øllum eftirlønarfólki sømiliga lágmarks-

inntøku, antin tey hava trygt sær rætt til útgjald úr eftirlønargrunnum ella ikki. Floksformaðurin skeyt eisini upp, at tey sum eru farin um hálvfjers kunna fáa sær lønt arbeiði, um tey vilja og orka, uttan at slík inntøka skal mótrøknast í fólkapensjón teirra. Vælferðin var tó ikki sjálgivin. Hon verður ongantíð meiri, segði Geir Haarde, enn virðisskapanin í samfelagnum er til, men sum var gav figgarstøðan hjá ríkiskassanum betur vælferðarlíkindi enn mang- an áður.

Sjálfstæðisflokkurinn í mun til aðrar flokkar

Munurin millum Sjálfstæðisflokkinn og flokkarnar í andstöðuni í Altinginum koma fram á ymsan hátt. Tað sum fyrst og fremst skilur Sjálfstæðisflokkinn og størsta andstöðuflokkinn í farandi valskeiði, Samfylkingina, er, umframt ymskar áherðslur í búskapar-, figgar- og vælferðarpolitikkinum, serliga støðan til ES. Samfylkingin vil taka upp samráðingar við ES um treytir fyri íslenskum limaskapi.

Í mun til VG (Vinstrihreyfingin-Grænt framboð) eru tað serliga umhvørvið, sum ber í millum, og stóridnaðarmálini (ætlanir eru t.d. um at geva loyvi at byggja fleiri orkukrevjandi alminium-verksmiðjur), men tó eisini sum vera man viðvíkjandi búskapar- og vælferðarmálum.

Frjálslyndi flokkurinn (Liberali flokkurinn), ið útbrótarar úr Sjálfstæðisflokknum við Sverri Hermanssyni á odda stovnaðu í 1998, finst serliga at fiskivinnupolitikkinum. Flokkurinn vil hava kvotakervið burtur og eina fiskidagaskipan setta í staðin. Í seinastuni hefur Frjálslyndi flokkurinn gjørt seg til talsmenn fyri ein útlendingapolitikk, sum í mongum er átøkur tí hjá Dansk Folkeparti. Allir aðrir flokkar, eisini Sjálfstæðisflokkurinn, eru samdir um at siga henda politikk burtur.

